

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Dingsdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

8 Junij.

FRANKRIJK.

PARIS, den 4den Junij.

De kamer der pairs heeft gisteren over het ontwerp van wet beraadslaagd betrekkelijk de nieuwe wijze van recruterij. Verscheidene leden zooals de generaals *Delort*, *Cubières* en de graaf *Ambrugeac* hebben de bepalingen van dit ontwerp afgekeurd, welke daarentegen door den markies *de la Place* en den president van den raad verdedigd werden. De gevallen aanmerkingen en de voorgestelde amendementen, die, zoo slechts één derzelve aangenomen wierd, tot gevolg zouden hebben dat de wet nog dit jaar hangende bleef, aangezien de kamer der gedeputeerden reeds uittoen is en dus niet meer haar zegel aan de gemaakte wijziging zou kunnen hechten, heeft sommigen voor het lot der wet bevreesd gemaakt. Het *Journal des Débats* behelst dan ook heden een artikel om het belang van de onvoorwaardelijke aanneming te doen gevoelen, en betoogt voorts onder anderen, dat de wet aan drie groote beginselen van militaire organisatie voldoet, namelijk met opzigt tot het getal jaren voort de instructie der troepen vereischt; de voordeelen die bij het stelsel van plaatsvervanging aan de oude militairen wordt verleend, en dat men eindelijk met der daad nu eerst eene reserve zou bekomen. Heden zal zeker de stemming over het ontwerp plaats hebben.

— De *Messenger* weersprekt, als ten eenemale ongegrond, onderscheidene geruchten betrekkelijk de onderhandelingen te Londen door de meeste bladen gisteren uit de Londensche bladen overgenomen.

— Gisteren is de heer *Thiers* met zijne echtgenooten, na vooral bij den koning nog ontvangen te zijn geworden, naar Rijsset vertrokken. Hij heeft passen medegenomen om naar Duitschland te reizen, en tot voordemmen zijn de voornaamste slagvelden te bezoeken, waar de fransche wapenen zich met roem onderscheiden hebben. Door eenige bladen werd voor een paar dagen verbreid, dat de gezegde gewezen minister verscheidene personen in de gevangenis van St. Pelagie, onder anderen den abt *Lamennais* en den heer *Esquiros*, die gedurende zijn eigen ministerschap veroordeeld zijn, bezocht had, welke vreemde handelwijze, en een verrassende ligtsinnigheid, of aanloftedreven zucht om de ultra-liberalen te behagen, toegeschoeven werd; zulks is echter sedert gebleken geheel en waar te zijn.

— De oostenrijksche gezant, graaf *Appony*, heeft heden morgen andermaal eene lange conferentie met den heer *Guizot* op het bureau van de buitenlandsche zaken gehad. Kort daarna heeft de grieksche gezant zich naar het gezegde bureau begeven. Deze en eenige andere omstandigheden, hebben doen denken, dat in deze bijeenkomsten over de zaken van het Oosten gehandeld is; waarvan de toestand gezegd wordt dagelijks te verslimmeren.

— Gisteren heeft in eene openbare zitting van de fransche Akademie de plechtige ontvangst van den heer *Victor Hugo* als medelid van dit geleerd genootschap plaats gehad.

— De vijfjarige volkstelling is thans wederom door geheel Frankrijk aangevangen. Bij de laatste in 1836 gedaan, bedroeg de bevolking 23,510,910 zielen; en zal nu vermoedelijk wel tot 35 millioenen zielen aangegroeid zijn.

— Gisteren is de bouw van een der buitenforten rondom Parijs, dat van Bicêtre, bij Arcueil voor ongeveer 2,600,000 fr., aanbested.

— Tijdingen uit Madrid tot den 28sten Junij behelzen niets van bijzonder belang. In de cortes hield men zich bezig met discussien van plaatselijk belang. Men zag niet verlangen den uitslag der onderhandelingen van den nieuwen minister van finantien met de kapitalisten der bank van St. Ferdinand te ganoet. — Te Madrid werd voorts van het plan eener reis der jonge koningin gesproken, die de wateren te Neuenahr gebruiken.

— Ter henz van heden (4 Junij) waren genoteerd: 5 pCt. 114.05; 3 pCt. 78.90; Nap. r. 102.55; Spanje 24 1/2; Rom. L. 101 3/4. Van den 5den. — De kamer der pairs heeft gisteren de veertien eerste artikelen van het ontwerp betrekkelijk de recruterij van het leger

aangenomen, maar ook tevens een door den heer *Ambrugeac* voorgesteld amendement, nopens de verdeling van het contingent in de verschillende departementen, welke hij verlangde dat in de jaarlijksche wet voor de ligting van het contingent opgenomen werd. Na de aanneming van dit voorstel deed zich de vraag voor, of men de overige artikelen niet naar de commissie wilde verzenden, aangezien de wet nu toch niet meer in den loop dezer zitting kon gepromulgeerd worden, doch de kamer besloot de discussie voort te zetten, als zijnde dit hare taak, daar de zitting nog niet gesloten was, en het hopen haar lag te beslissen, of de kamer der gedeputeerden al of niet genoeg voltallig meer was om te beraadslagen.

— De infant van Spanje, don *Francisco de Paula*, heeft eergisteren Parijs verlaten, om zich nabij Bordeaux op te houden, tot dat hij verlof zal hebben bekomen, zich naar Spanje te begeven.

— Het *Journal du Peuple* is gisteren op den post en in zijne bureaux weder in beslag genomen.

— Den 3den dezer is de korvet *Favorite* van de reede van Brest gezeld. Dit vaartuig begeeft zich naar de indische en chineesche wateren.

— De bijzondere berigten uit Madrid van den 29sten bevestigen dat de gezondheid van de jonge koningin zich niet in den besten toestand bevindt. Zij zou evenwel de hoofdstad niet verlaten, maar te Madrid de haar voorgeschrevene baden gebruiken.

De onderhandelingen tusschen den minister van finantien en verscheidene kapitalisten in de hoofdstad, liepen over een voorshot van 80 millioenen realen. Er bestonden vele bezwaren, maar men hoopte dat de onderhandelingen zouden gelukken, die overigens den bijval der cortes zouden verwerven.

— Ter henz van heden (5 Junij) waren genoteerd: 5 pCt. 115; 3 pCt. 78.75; Nap. r. 102.55; Spanje 24 1/2; Rom. L. 102 1/4.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den Junij.

De prussische staatscomitant van den 2den vermeldt, dat de koning *Willem Frederik*, graaf van *Nassau*, benevens de prinses *Albert* met hare beide kinderen, zich van Berlijn naar het kasteel Kamenitz in Saksie begeven hebben.

— Den 2den dezer heeft Z. M. de Koning van Hannover de algemeene stendenvergadering van het koninkrijk geopend. In de daarbij gehoudene aanspraak zegt Z. M., dat slechts omstandigheden, buiten zijne magt gelegen, de zamenroeping der Stenden hebben kunnen vertragen; dat het hem aangenaam is, ondanks het vergevorderde jaargetijde, zoo vele leden om zich vereenigd te zien, dat dit een bewijs oplevert van de vaderlandsche gevoelens, die de bevolking bezit, en waaraan hij nooit het geloof verloor had; dat dit geloof hem gesterkt heeft bij de vele moeilijkheden, die hij te overwinnen heeft gehad.

Z. M. zegt, wijders dat, sedert hijkans een jaar de staatkundige gangteinder zeer was beneveld geworden, en zulks ook aan Hannover niet vreemd heeft kunnen blijven; dat hij die stappen heeft moeten doen, welke hem door zijne pligten jegens het Duitsch verbond werden opgelegd; dat daartoe echter geene vermeerdering van lasten voor zijne getrouwe onderdanen noodig is geweest; dat de Stenden met hem den vrede, die grootste weldaad voor de volken, van den Hemel NIN zullen afsmeken; dat men, ter verzekering van den vrede, tot krachtige verdediging moet toegerust zijn; dat hij daartoe trouwt op den bijstand en de medewerking der Stenden; dat hij in al wat de gemeenschappelijke belangen van Duitschland betreft bij hen dezelfde inzichten en beginselen te vinden, door welke de vrede is geleid geworden, namelijk: dat Duitschland als één geheel, meer kracht en magt erlange; dat het in staat zij zijne pligten te dedigen; dat het geen gevaar heeft te duchten, zoo lang het vereenigd en eendragtig blijft.

— Uit Weenen wordt geschreven, dat aldaar enige officieren van het bondsleger, Wurtembergers, Baden en Hessen aangekomen waren

op bijwoning van de oefeningen met de nieuwe militaire bruggen naar het stelsel van Bigaro. Bij de oefeningen in het vorig jaar waren er officieren uit de overige streken van Duitsland, uit Rusland, Zweden en Denemarken tegenwoordig.

Men meldt uit de Italiaansche grenzen, dat, vermits thans de diplomatieke betrekkingen tusschen Rome en Portugal hersteld zijn, men welhaast de erkenning van de Portugesche regering ook door Oostenrijk, Rusland en Pruisen mag te gemoet zien. Men noemt zelfs reeds de wederzijdsche Oostenrijksche en Portugesche gezanten.

Volgens berichten van de Farksche grenzen, van den 20 Mei, ontving men aldaar steeds zeer treurige tijdingen omtrent den staat van zaken in Bulgarije en de voortdurende gewelddadigheden der Albaneesche krijgsmacht. Het scheen dus, dat de maatregelen, die de Porte, naar luid der opgaven uit Konstantinopel, van den 12 Mei, genomen had, om de gewelddadigheden te doen ophouden en de Christelijke bevolking gerust te stellen, nog geen doel getroffen hadden. Het roven, moorden, verbranden en plunderen ging steeds voort, en men meende, dat hieraan geen einde zou komen, zoo lang de Porte tot niet meer voldoende en krachtiger maatregelen overging. De Porte zou eenige gelden ter beschikking van de Servische regering gesteld hebben, om te voorkomen in den grooten nood der vluchtelingen, maar haar, aan den anderen kant, algenoodigd hebben, om de vluchtelingen tot den terugkeer naar hunne woonplaatsen aan te sporen, onder belofte van strafeloosheid.

ENGELAND.

LONDEN, den 5den Junij.

Ofschoon slechts met een stem, heeft het Lagerhuis het voorstel van sir R. Peel aangenomen, en dus verklaard, dat het ministerie niet langer deszelfs vertrouwen bezit.

Nadat eergisteren de beraadslaging nog tragelijk was voortgezet, zijn gisteren avond de voorname sprekers opgetreden.

De heer Sheill verdedigde het bestuit, dat, zijne bedenken, als gematigd vooruitstrevende, alle vertrouwen en achting verdiende.

Sir Stratford Canning en de heer Bala bestreden hetzelve; de eerste beloofde vooral ook, dat de Tories de overhand bij de algemeene verkiezingen zouden hebben.

Daarna kwam, onder andere, de welsprekende lord Stanley aan het woord, die zijne bevreemding er over betuigde, dat de ministers genoegezaam erkenden, dat zij het vertrouwen van het Huis verloren hadden, dat zij desniettemin aan het bewind bleven, en maatregelen beraadden, die het land moesten beroeren. Hij gipte mede de zucht tot ontbinding van het Lagerhuis, ofschoon hij voor den mislag daarvan niet vreesde.

De minister lord John Russell hield vol, dat het onderhavige voorstel strijdig was met de staatsregeling; dat de ministers met kracht en behoedzaamheid tevens de belangen des lands hadden getoond; getuigen de gebeurtenissen in de Levant, in China, in Spanje en in Ierland. Hij meende, dat het Britsche staatsregt sedert de aanneming der hervormingswet groote veranderingen had ondergaan, en dat dus de voorbeelden, door de oppositie aan de geschiedenis ontleend, in derzelver toepassing op den tegenwoordigen tijd geheel faalde. Het was thans niet noodzakelijk een kabinet-questie, wanneer er eenige maatregelen achtervolgens door het parlement werden afgeslagen; de besturen van lord Grey, sir R. Peel enz. kunnen zulks staven.

De minister wees vervolgens op den stijgenden prijs der landfondsen, ten blijk dat de geldelijke toestand des Rijks verbeterde. Na nog kortelijk van de noodzakelijke herziening der graanwetten en eenige andere punten gesproken te hebben, ontveinsde de minister niet, dat het bewind tot het besluit gekomen was, om een nieuw beroep op het volk te doen. Hij achtte den staat der partijen in het Lagerhuis te gering, dan dat de landsaangelegenheden langer behoorlijk konden gevoerd worden zonder verandering van bewind, die zelfs noodzakelijk zou zijn, ook al zouden de ministers aftreden. Overigens had het bewind zich niets te wijten, zou het, de teugels overgevend, het rijk magtig en bloeiend aan andere handen toevertrouwen, en geene moeilijkheden overlaten dan voor hen, die nuttige hervorming wilsstreven en bijzondere belangen wilsstaven voorstaan.

Sir R. Peel verdedigde eindelijk nog zijn voorstel, schiedende de lands toestand, vooral in het geldelijke, als onvooroordeel af, en wou zelfs aan de ministers. Voorts beschuldigde hij hun, dat zij althans vroeger, zoo hoog geroomde constitutionele beginselen verzaakten, dat slechts eenigen tijd langer aan het roer te kunnen blijven. Hij had het van zijnen pligt geacht, in 's lands belang, tinn of tot nederlegging van het portefeuille, of tot de ontbinding van het parlement te noodzaken. Het volk zou de uitspraak doen.

Het deed hem althans genegen, dat het bewind tot de bekende was gedwongen, dat het tot de ontbinding zou overgaan; want tot dooverre was het ministerie slechts aan weifeling en zwakheid overgegeven, hetgeen verderfelijk voor het land was.

Daarom nam drie ure dezer nacht ging het Huis tot de stemming

over. Voor het voorstel verklaarden zich 312 stemmen; tegen hetzelve 311; meerderheid tegen de ministers 1 stem.

Na dezen uitslag en na de verklaring der ministers, mag men eerlang het besluit tot de ontbinding van het Huis der Gemeenten te gemoet zien.

— Gisteren stonden de 3 pCt. ges. 89 1/2; Ned. 2 1/2 pCt. 54 1/2; 5 pCt. 130; Portugal 5 pCt. 34; 3 pCt. 28 drie achtste; Columbia 21 1/4; Spanje Ardoin 23 1/2; Brazilië 68.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Junij.

Door Zijne Majesteit zijn benoemd:

Bij besluit van den 29sten Mei II., n°. 115, voor de vergadering van de *Algemeene Synode der Hervormde Kerk*, welke op den 7den Julij aanstaande zal worden gehouden, te president, de heer G. Benthem Reddingius, theol. doct. en predikant te Assen, secretaris van het provinciaal kerkbestuur van Drenthe; tot vice-president, de heer G. van der Tuuk, predikant te Berlicum, secretaris van het provinciaal kerkbestuur van Friesland, en tot deszelfs secundus, de heer C. L. van den Broek, predikant te Gravenhage.

Ook heeft Z. M. bij besluit van den 29sten II., de leden benoemd van het bestuur der protestantsche kerk in Limburg.

— Z. M. de Koning, is Zaterdag morgen ten elf ure in de residentie teruggekeerd, zijnde van Lant, over Nymagen, naar Rotterdam gevaren met het Koninklijke stoomjagt, hetwelk uit hoofde van den lagen stand der rivier niet tot Arnhem had kunnen opkomen.

Te Arnhem heeft Z. M. Vrijdag audientie verleend, welke zeer bezocht werd. Daarna bezigtigde Z. M. de nieuwe kasernen en eenige omstreken der stad Arnhem, waarna het diner aanving. Na den afloop van hetzelfde was er receptie bij mevrouw van Kell. Ten 10 ure reed de Koning te paard uit, om de algemeene illuminatie, die allerwege van veel smaak getuigde, te bezichtigen; waarna Z. M. ten 11 ure de stad verliet, en zich naar Lant begaf, om zich aldaar in het Koninklijk jagt in te schepen. Tot laat in den nacht duurde de vreugde der ingezetenen voort.

Burgemeester en Wethouders der stad Arnhem hebben aan de ingezetenen bekend gemaakt, dat Z. M. de Koning Hoogstdezelfs bijzondere tevredenheid betuigd heeft over het onthaal, door Hoogstdezelfen in genoemde stad wedervarende.

— Dat onthaal, zeggen burgemeester en wethouders, was het kenmerk van oprechte vreugde, gepaard met eerbied, met goede orde, in één woord met gevoelens, die op den Koning eenen levendigen indruk hebben gemaakt, en die bij herhaling aan burgemeester en wethouders de gelukkige en dankbare overtuiging hebben gegeven, dat Arnheims ingezetenen door hunne aan den dag gelegde genuegheden, in liefde voor den Koning met Hoogstdezelfs genuewste onderdanen wedspreken.

Bij gelegenheid van 's konings verblijf te Arnhem, heeft Hoogstdezelve tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, de heeren: jhr. B. F. W. baron van Westerhuyse tot Hackfort, jhr. R. E. baron van Dorst tot Medeler, H. B. baron van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, en J. baron van Spaan van Biljoen, leden der ridderschap in Gelderland; jhr. L. N. graaf van Randwijck en mr. D. W. G. J. H. baron Brantsen van de Zijpe, leden van gedeputeerde staten in Gelderland; mr. A. A. de Ruuk, commissie van het provinciaal bestuur van Gelderland; ... Terwindt, secretaris van Gelderland; A. Moll, president der provinciale commissie van gemeentelijke onderzoek en toezicht in Gelderland; mr. D. C. J. M. J. van Geleim Kittinga, president der arrondissements-regiebank; jhr. mr. J. J. van der Meer, baron van Pallandt, wethouder en fmgewerd burgemeester te Overdijk, predikant bij de hervormde gemeente en mr. J. Thooft, burgemeester te Zalt-Bommel.

De baron van Voorst, kommandant der eerewacht, heeft een kostbaren ring van Z. M. ten geschenke ontvangen.

De baron van Voorst van de Ploen is tot kammerheer benoemd.

— Uit Utrecht schijft men dat H. M. de Koningin en Prinses Sophia in de aanstaande week op Soestdijk verblijven zullen, waarna Hoogstdezelve zonden vertoeven gedurende 's Konings afwezigheid naar Groningen, Vriesland, Overijssel en Drenthe.

— Uit Utrecht wordt gemeld dat de feestdagen der hogeschool geregeld en ordelijk zijn afgelopen en lang schouder aan schouder herinnering zonden achterlaten. Gezonde feestdagen werden II. dingsdag geopend met een concert van heeren Studenten in Tivoli, waarbij duizenden inwoners tegenwoordig waren, wier genoege, behalve door de strekende toonen der muziek, ook door het fraaie weder verhoogd werden. Woensdag namiddag had de reeds vermaarde maskerade van heeren Studenten plaats.

Donderdag hebben de leden van de studenten-sociëit *Placet Hoc Requiescere Musis* het 25de feest van die instigting met veel vreugde in een algemeene reünie van de vroegeren de tegenwoordige leden gevierd.

Vrijdag werd eene waarlijk luisterrijke partij door de heeren Studenten in den tuin *Tivoli* gegeven. Duizenden inwoners waren er genoodigd, en hadden aldaar onderling als in eenen uitgebreiden vriendenkring vereenigd. Orde en eensgezindheid zaten er voor. Om half elf ure werd het vuurwerk afgestoken. De tempel, aan *Minerva* gewijd, was, uitnuttend. De akademie en stadswapens, de faculteits-banieren, de jaargetallen 1636 (stichting der hoogeschool), 1815 (herstel) en 1841 (Viëring van het 205jarig bestaan en van het 25jarig herstel) waren er zeer gepast en met smaak aangebragt. In het midden las men het tweëregeling versje: zie *Pallas* zoo vol luister gloren, voor vijf en twintig jaar herboren. Zoo in het gewoon schitterend vuur, als in het Grieksch, Bengaalsch en eindelijk purperrood vuur leverde deze tempel een bij uitstek fraai gezigt op.

De tuin was des avonds fraai geillumineerd en geheel voor het feest ingerigt. Aan wederzijds der zalen waren de muzikkorpsen van de 9de en 10de regimenten geplaatst, die elkander afwisselden en in uitvoering van fraai muziek wedijverden. Na middernacht werd in eene der zalen eene danspartij gehouden, welke eenigen tijd voortduurde, en de algemeene en gepaste vrolijkheid van dit feest verhoogde.

Z. D. H. de hertog van *Nassau* is niet, gelijk eerst het voornemen schijnt geweest te zijn, uit 's Gravenhage naar Londen vertrokken, maar over *Düsseldorf*, waar hij de paardenwedloop heeft bijgewoond, naar zijne Staten teruggekeerd.

Behalven den luitenant ter zee, Jhr. H. A. van *Rappard*, heeft Z. K. H. de prins de *Joinville*, ook aan den luitenant ter zee, Jhr. *Dedel*, die den prins met het koninklijke jagt van den Helder naar *Alkmaar* gebragt heeft, eenen gouden snuifdoos, versierd met het gekroonde naameijfer van den koning der Franschen, in brillanten vereerd. Bovendien heeft de prins aanzienlijke geschenken in geld gegeven voor de armen der steden, en voor de werklieden der maritime etablissementen, welke Z. K. H. achterevolgens bezocht heeft.

Men verneemt, dat tot leden van het geneeskundig genootschap te Brugge, benoemd zijn de heeren J. C. B. *Bernard*, hoogleeraar, P. L. *Beckers*, inspecteur-geheerl van den geneeskundigen dienst en G. C. van de *Kastels*, Med. Doct. te 's Gravenhage.

De Engelsche bladen deelen thans zeer in het breede de jongste tijdingen uit China mede, waarvan de hoofdinhoud nóg slechts uit door de Fransche regering opebaar gemaakte telegraphische dépêches bekend was. De tijdingen loopen, voor zoo veel *Macao* betreft, tot den 1sten April. Het blijkt daaruit dat de Engelsche gevolmagtigde, kapitein *Elliot*, na het sluiten der voorloopige overeenkomst met den Chineschen commissaris *Ke-Shen*, zich een oogenblik geveild heeft, dat de oorlog voor goed ten einde was gebragt. Hij heeft dien ten gevolge dadelijk bevel gegeven, om het eiland *Chusan* te ontruimen. Die ontruiming heeft den 25sten Februarij plaats gehad. Het is daarbij maar al te zeer gebleken, dat de Engelsche krijgsmagt door de ongezonde klimaat van het eiland vreeselijk veel geleden had. Van de 1700 man van twee Europeesche regimenten, die in Janij 1840 op *Chusan* waren ontscheept, waren bij de inscheeping slechts 190 in staat om dienst te doen. Zood'zeker meenden de Engelschen van het herstel des vredes te zijn, dat de van *Chusan* vertrokken schepen met troepen zich niet bij de vloot aan den mond der rivier van *Canton* hebben gevoegd, maar regstreeks naar *Singapore* zijn teruggekeerd. Slechts eenige dezer schepen zijn om water in te nemen voor het eiland *Hong-Kong*, aan den mond der *Tigris*, aangekomen, en hebben dus tot versterking der Britsche scheeps- en landmagt aldaar kunnen dienen. De bevelhebbers der Engelsche vloot aan den mond der *Tigris* begonnen in het begin van Februarij in te zien, dat de Chinezzen hen om den tuin leiden. Dezen stelden het heropenen der handelsbetrekkingen met *Canton* van den eenen dag tot den anderen uit en wapenden de oevers der naar die stad leidende rivier zoo goed zij konden. Weldra werden vier edicten des Keizers te *Canton* oopenbaar gemaakt, die omtrent zijne gezindheid geen twijfel overlieten. De Engelschen werden daarbij, als naar gewoonte, als oproerige vreemdelingen voorgesteld, die men met den meesten spoed moest verdelgen, en wier afgehouwene hoofden in kooijen naar *Peking* moesten worden opgezonden. Er werd bij een der edicten een prijs van 50,000 dollars op het hoofd van kapitein *Elliot* en op dat van den Engelschen vlootvoogd *Bremer* gesteld. *Ke-Shen* werd bij een ander edict, omdat hij de overeenkomst met de Engelschen gesloten had, in staat van beschuldiging gesteld, een chinesche admiraal, die zich niet goed genoeg verdedigd had, van zijn waardigheidsteeken beroofd, enz. Daarop namen de vijandelijkheden den 20sten een aanvang. De Britsche oorlogschepen en gewapende stombooten voeren de rivier op, bragten achtereenvolgende de batterijen der Chinezzen langs de oevers tot zwijgen, vermeesterden, gedeeltelijk door landingen, de verschillende forten aan de *Bocca-Tigris* of eigenlijken mond der rivier, baanden zich door de jonken, die de Chinezzen in de rivier hadden laten zinken, eenen weg, verjoegen andere oorlogsjonken, en bereikten *Whampoa*, waar in tijd van vrede de vreemde naar *Canton* bestemde schepen liggen. Bij al deze gevechten, die tot in de eerste dagen van Maart duurden, werd onder de Chinezzen een vrij aanmerkelijke slagting aangerigt. In een der forten gaven zich 1300 man gevangen. Het verlies der Engelschen was onbetekenend. Terwijl de vlootvoogd *Bremer* te *Whampoa* lag, werd er eene soort van wapenstilstand gesloten; doch spoedig kwam er berigt, dat de Chinezzen hooger op de rivier branders gereed maakten en de omstreken van *Canton* zoo goed mogelijk versterkten. Dit bewoog den commodore *Bremer* zijne overwinningen voort te zetten, en nu werden den 18 Maart de laatste forten, die den toegang naar *Canton* versperden, na eene kloekmoed-

dige verdediging der Tartaarsche bezetting, stormenderhand veroverd. Daarbij sneuvelde omstreeks 400 Chinezzen; 123 stukken geschut werden door de Engelschen vermeesterd en onbruikbaar gemaakt; terwijl hun geheele verlies bij alle deze krijgsverrigtingen slechts 26 dooden en evenveel gekwetsten gezegd wordt te bedragen. Een groot aantal Chinesche oorlogsjonken werden in den grond geboord, in brand gestoken of door eigen baskruid vernield. Dienzelfden 18 Maart werden de Europeesche factorijen te *Canton* door de Engelschen bezet en de vlag der natie daarop geheschen. «*Canton* (zegt een der officiële berigten) eene van de rijkste steden van China, met hare bevolking van meer dan een millioen inwoners, is aan de genade der Britten overgeleverd en blijft als een gedenkteen hunner lankeuwigheid bestaan.»

Nadat *Canton* alzoo onder het bereik van het geschut der Engelschen was gebragt, werd er op den 20 Maart op nieuw een wapenstilstand gesloten en scheen de handel met *Canton* te zullen worden opengesteld. Maar nieuwe uit *Peking* ontvangene bevelen maakten spoedig aan dezen staat van zaken een einde. *Ke-Shen* werd gevankelijk en geboeid naar die hoofdstad opgezonden. De meer vredelievende proclamatiën werden te *Canton* van de muren afgescheurd. In een der berigten wordt die stad voorgesteld als niet slechts door de Engelschen bedreigd, maar ook door duizenden Chinezzen, die niets te verliezen hebben en zich voor hare muren verzamelden, om alles ledig te plunderen.

De vlootvoogd *Bremer*, die bij het gewapenderhand doordringen der Engelschen tot aan *Canton* de hoofdrol heeft gespeeld, is dadelijk daarna naar *Calcutta* gestevend om versterking van troepen uit *Britsch Indie* te vragen. De uit *Chusan* te *Singapore* teruggekeerde Bengaalsche vrijwilligers hadden intusschen, volgens een der Bengaalsche bladen, geweigerd om zich weder naar China te laten inschepen, en dreigden geheel aan het muiten te slaan.

De tijdingen uit *Britsch Indie* zelf, die te gelijk met de boven medegedeelde uit China ontvangen zijn, spreken van eene geldleening van 3 millioen ponden sterlings, die het hoofdbestuur aldaar, vooral ook tot het dekken der uitgaven voor de jongste vijandelijkheden aan gene zijde van den *Indus*, zich gedwongen zag te sluiten. In *Lahore* bleef het zeer onrustig. Er waren daar Engelsche officieren vermoord, en eene tasschenkomst der aan de grenzen verzamelde Britsche krijgsmagt werd geenszins voor onmogelijk gehouden.

ONDERSCHIEDENE WIJZEN VAN GROETEN BIJ VERSCHILLENDE VOLKEN.

Het is meermalen opgemerkt en algemeen als waarheid aangenomen en erkend, dat elk volk iets bijzonder kenmerkends heeft in zijne manier van denken, spreken en handelen, zoowel als in kleederdragt en andere opzigten.

Dit zoogenaamd nationaal karakter vertoont zich op het sterkst in de onderscheidene wijzen van groeten, die men bij de verschillende volken in onderscheidene streken van onzen aardbol aantreft. Als eene proeve daarvan mogen hier plaats vinden de opgave der navolgende wijzen van groeten bij verschillende volken in gebruik, zoo als wij die uit onderscheidene reisbeschrijvingen hebben ontleend.

De bewoners der Philippijnsche eilanden, nemen de hand van den persoon, dien zij willen groeten, en wrijven daarmede hun gezigt. De *Lapländers* daarentegen drukken hunnen neus tegen den persoon, welken zij groeten.

In *Guinea* groet men iemand door bladeren op zijn hoofd te leggen.

De bewoners van *Bissagos* buigen zich, wanneer zij iemand groeten, zeer diep, leggen de handen op de wangen, en ligten, met gebogen knie, hunnen voet in de hoogte.

De *Ethiopiërs* neemt het opperkleed van den man, dien hij groet, en wikkelt zich geheel in hetzelfde; deze moet alsdan zoo lang ontkleed bij den weg staan.

De *Japanezen* trekken een pantoffel uit, en houden die in de hoogte, als blijkt hunner groetenis. De *Nogies* van de kust van *Afrika* begroeten iemand, door hunne middelsten vinger driemaal te laten knappen.

Als de Chinezzen, na eene lange scheiding elkander wederzien, dan groeten zij elkander door op de knieën te vallen en hun gelaat driemaal ter aarde te buigen. — Zij hebben meer dan ééne wijze van groeten. Het aantal hunner buigingen, — de wijze van knielen, — en de woorden, die zij daarbij spreken, zijn naar de bijzondere omstandigheden ingerigt. Men wil, dat de gezanten zich veertig dagen in deze ceremoniën moeten oefenen, eer zij ten hove kunnen verschijnen. In de zuidelijke gewesten van China is de gemeene groete onder de lagere volksklasse: «*Ya fau?*» (Hoe heeft u de rijst gesmaakt).

Op *Otaheite* groet men elkander door de punten van den neus tegen malkander te drukken.

De bewoners van *Arakkan* buigen het ligchaam en vouwen de handen boven hun hoofd, als zij iemand hunne groeten bieden.

De *Groenlanders* intusschen groeten elkander in het geheel niet. Zij lagchen slechts, wanneer zij bemerken, dat de een wat meer wil zijn dan de ander.

Hoezeer de *Bredasche Kermis* aan het kunstminnend publiek weinig gelegenheid heeft aangeboden, om vele afwisselende genoegens te smaken, zoo mogt men toch den met roem bekenden kunstenaar *Opré* in de schouwburgzaal dezer stad door zijne *Physische en Mechanische Kunstvoorstellingen* eene welverdiende bewondering zien inoogsten. Waarlijk, men weet niet waaraan den meesten lof te moeten toezwaaijen: aan de even keurige, smaakvolle als kunstrijke voorwerpen die dit kabinet in zich vereenigt, aan de buitengewone behendigheid, of de ordelijke en kiesche voordragt van den kunstenaar. Aangemoedigd door het talrijk bezoek zal de heer *Opré* deze week nogmaals zijn kunsttalent ten toon spreiden en zonder twijfel zal hij zijn onvermoeiden ijver en zijne zware kosten door den overvloed derden bijval van *Bredasch Ingezetenen* beloond zien.

DE DIRECTIE DER ZIEKEN-SOCIETEIT,

opgericht te BREDA, maakt bij deze openlijk bekend, dat de
zelve Societeit gevestigd en in werking gekomen is op
Maandag den 31 Mei 1841.

Deze Societeit biedt tegen eene geringe wekelijksche bijdrage Ge-
mees- Heel- en Verloskundige hulp aan met de daartoe vereischt
wordende Genesmiddelen, geldelijke ondersteuning in geval van ziekte
en stilstand van arbeid, en eene som van f25 voor begrafenis-kosten
bij overlijden van eenen Deelhebber, die één jaar lang ten minste deel-
hebber geweest is.

Onder verzekering van een behoorlijk Waarborgfonds, om in on-
verwachte gevallen, zooals epidemische of algemeen heerschende
ziekten, aan hare verplichtingen te kunnen blijven voldoen, belooft
deze weldadige inrigting eene bloeiende duurzaamheid.

Het waarborgfonds, dat aanzienlijk mag genoemd worden, heeft
thans reeds eene hoogte van f560 bereikt, en is door de mensch-
lievende zorg der meest notabele ingezetenen dezer stad welwillend
bijeengebracht, om eene zoo heilzame inrigting te bevorderen en te
bestendigen.

Het minimum van Deelhebbers, bij het Reglement voorgeschreven,
en waarvan de vestiging en het in werking komen der Societeit alzo
afhankelijk was, is reeds bij de eerste opname van deelhebbers niet
alleen voltallig geworden, maar heeft zelfs dat getal al dadelijk verre
overtroffen, zoodat de Directie het er voor houden mag, dat men
algemeen de voordeelen en het nut dezer heilzame inrigting beseft,
en het verder onnoodig zoude wezen de ingezetenen dezer stad daarop
nader inachtig te maken, of tot deelname op eenige wijze aan te
stellen.

Moge evenwel het goede, uit deze belangrijke inrigting voort te
spruiten, algemeen gedeeld worden!

Namens de Directie voornoemd,
Mr. H. L. MAARSCHALK, President.
Mr. P. J. J. HOLLINGERUS PYPERS,
Secretaris.

MECHANISCH KABINET.

De Ondergeteekende aangemoedigd door de hoogstvereerende bijval
van het geachte Bredasche Publiek, zal het genoegen hebben op aan-
staande DONDERDAG den 10 ten dezer, nog eene Voorstelling te
geven, waarin onderscheidene KUNSTWERKENDE BEELEN op
nieuw zullen uitmunten en de Representatie door veelvuldige afwis-
seling van fraaie stukken hem, zoo hij hoopt, tot aanbeveling zal
strekken.

A. OPRÉ,
Mechanicus van Amsterdam.

* * Alle degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd
zijn van de nalatenschap van wijlen den Heer CHRISTIAAN
LODEWIJK FRANCKE, in leven particulier, gewoon heb-
bende en overleden te 's Princenhage, op de Buitenplaats Hei-
laar, den 3 November 1840, worden verzocht daarvan opgave
te doen voor den 1 Augustus 1841 ten Kantore van den Notaris
K. H. BODE, te 's Princenhage, Letter B, N°. 132.

* * Een TUINMAN, van de Catholieke Godsdienst, die als zoodanig
gedurende vele jaren op eene uitgestrekte plaats is werkzaam
gewees, en de beste Getuigschriften kan overleggen, wenschte
aan de Maand November aanstaaende geplaatst te worden, in de
Provincie Noord-Brabant. Iemand hierop reflecterende, adres-
seere zich met Franco-Brieven, aan T. VAN DER BOM, Boom-
leveker in den Oudekerkweg.

* * L. OBERWARTH & COMP., van Parijs, hebben de eer
Publiek voor hun geschenken vertrouwen, en berigten hetzelfde
tevens dat zij in de maand November e.k. met de NIEUWSTE
WINTERSTOFFEN alhier zullen komen uitpakken.

BERENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te Breda, zal, op last van
de Administratie dier Beleenbank, op Woensdag den 23 Junij eerst-
komende, des voormiddags ten tien en des namiddags ten twee ure,
aan het openbaar doen Verkoopen.

De VERSTANE PANDEN van de maanden Januarij, Februarij
en Maart 1841, zullende de te verkoopen GOEDEREN dalgse de vo-
ren, te beginnen van de opgenoemde tnen pdaar te zien zijn.

Men zal de bedoelde Panden kunnen lossen, op de Interessen daar-
van aanzuiveren voor of uiterlijk op Dinsdag den 15 Junij daar-
te vooren.

De Directeur goedge-
P. J. J. MICHELSSEN.

VOOR HET RIJK.

Departement van Financiën.

ADMINISTRATIE DER DOEMEINEN.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

AGENTSCHAP ROZENDAAL.

OPENBARE VERPACHTING VAN

VISSCHERIJEN.

De AGENT van het Domein te Rozendaal, zal, als daartoe be-
hoorlijk geautoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer
Hoofd-Inspecteur der Domeinen, ten overstaan van den Heer Burge-
meester der Gemeente Dinteloord, op Woensdag den 16 Junij 1841,
des voormiddags ten 10 ure, ten Raadhuis aldaar, in het openbaar
Verpachten voor eenen termijn van zes achtereenvolgende jaren,
ingaaende den 1 Julij 1841 en zullende eindigen den 30 Junij 1847,
de navolgende VISSCHERIJEN, als:

Onder DINTELOORD.

De VISSCHERIJ BINNENDIJKS, verdeeld in vijf perceelen, laatst
gepacht bij A. A. VAN DIS.

Onder DINTELOORD en GASTEL.

De VISSCHERIJ BUITENDIJKS, verdeeld in zeven perceelen, laatst
gepacht bij H. BUS.

De Voorwaarden, naar welke deze Verpachting zal plaats hebben,
liggen van heden af, dagelijks, (uitgenomen des Zondags) ter lezing
ten Kantore van den Agent voornoemd.

De Agent voornoemd,
P. SIX.

DOMEIN-GOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK der Nederlanden.

AANBESTEDING VAN

TIMMER- EN METSELWERKEN.

De RENTMEESTER der Domein-Goederen van Z. K. H. Prins
FREDERIK der Nederlanden, te Oosterhout, zal, ten overstaan
van de Notarissen Mr. H. C. A. VAN WEEL en ADR. BROUWERS,
residerende te Oosterhout, in het openbaar op Woensdag den 9
Junij 1841, des voormiddags ten tien ure, ten huize van den Heer
G. D. SANGSTER, in de Pellikaan, te Oosterhout, Aanbesteden:

Eenige REPARATIEN en VERNIEUWINGEN aan SLUIZEN, HEU-
LEN, DUIKERS, enz., in den Polder het Broek c. a.; al-
mede aan de HEIHOEF en PLANTAADJEMEESTERS-WONING,
altes onder Oosterhout.

De Konditiën van Aanbesteding kunnen van heden af, dagelijks,
ten Kantore van opgenoemden Rentmeester, almede ten huize van
den Heer SANGSTER, te Oosterhout, worden gelezen; en zal wij-
ders van deze werken daags voor de Besteding behoorlijke aanwijzing
worden gedaan; terwijl voorloopige informatiën te bekomen zijn bij
den Rentmeester voormeld en Plantaadjameester aldaar.

Oosterhout, den 27 Mei 1841.

De Rentmeester voornoemd,
W. F. E. VAN DER BORCH.

* * En Vente chez BROESE & COMP., Libraires à Breda:

TRÉSOR, HISTORIQUE ET LITTÉRAIRE, à 85 CENTS LE VOLUME.

Ouvrages composant la 6e SÉRIE.

1. HISTOIRE DE LA REVOLUTION D'ANGLETERRE, depuis l'avè-
nement de CHARLES I., jusqu'à sa mort, par GUZOT; 2 vol. 8e,
embellis de 2 gravures.
2. LETTRES SUR LE NOBILISME EN ANGLETERRE, par X. MAR-
MIER, 2 vol. 8e.
3. HISTOIRE DE PHILIPPE AUGUSTE, roi de France, par CARP-
ENTIER, ouvrage couronné par l'Institut de France; 4 vol. in 8e,
avec 10 portraits.
4. HISTOIRE DE POLOGNE, avant et sous JEAN SOBIESKI, par A. DE
SALVANDY; 2 vol. 8e. Ornés de 2 portraits.
5. ESSAI SUR L'HISTOIRE DU PORTUGAL (1080—1834) par CHAP-
PEL DE STELLA et AUGUSTE DE SANTIÉL, 2 vol. 8e. Ornés de 2
portraits et de fac-similé.
6. HISTOIRE DE MALTE, par MINGE, ancien consul de France à
Malte; 4 vol. Ornés d'une carte et d'un plan.

Séries précédentes.

- 1re, 2e et 3e Séries. — Épuisées.
- 4e Série. — Histoire générale de la civilisation en Europe, par
M. GUZOT, 1 vol. 8e; Histoire de la République de Venise, par
LE COMTE D'ARL, 12 vol. 8e. Ornés de 10 gravures. — L'Europe au
moyen-âge, traduit de l'anglais de HENRI HAZARD, par A. BOREL,
et P. DUPONT; 2 ed. revue et corrigée, par A. BOREL, 8 vol. 8e.
Avec 5 gravures.
- 5e Série. — Voyage à Constantinople, en Syrie, en Palestine
et en Egypte, par P. DUPONT, 2 vol. 8e. — Philippe d'Orléans, par
CARPENTIER, 2 vol. 8e, avec 4 beau portraits. — Histoire de la Ré-
naissance de l'Italie, par SIMONDI, 1 vol. 8e, avec
portraits. — Histoire des Croisés, par MICHAUD, 10 vol. 8e. Ornés
de 6 portraits et de 6 cartes ou plans.